

2. Հողերի բարելավում 2. Land improvement

Հայաստանի Հանրապետության մարզպետարանների և Երևանի քաղաքապետարանի տնօրինած բարելավման կարիք ունեցող հողերի քանակական բաշխվածությունն ըստ դրանց նպատակային նշանակության և որակական բնութագրիչների, 2019թ. ունեցել է հետևյալ կառուցվածքը.

The quantitative distribution of lands in need of improvement under the Republic of Armenia marzes administration and Yerevan city municipality jurisdiction by their special-purpose and qualitative characteristics in 2019 had the following structure:

Բարելավման կարիք ունեցող հողերն ըստ դրանց նպատակային նշանակության և որակական բնութագրիչների, 2019թ.

Lands in need of improvement by their special purpose and qualitative characteristics, 2019

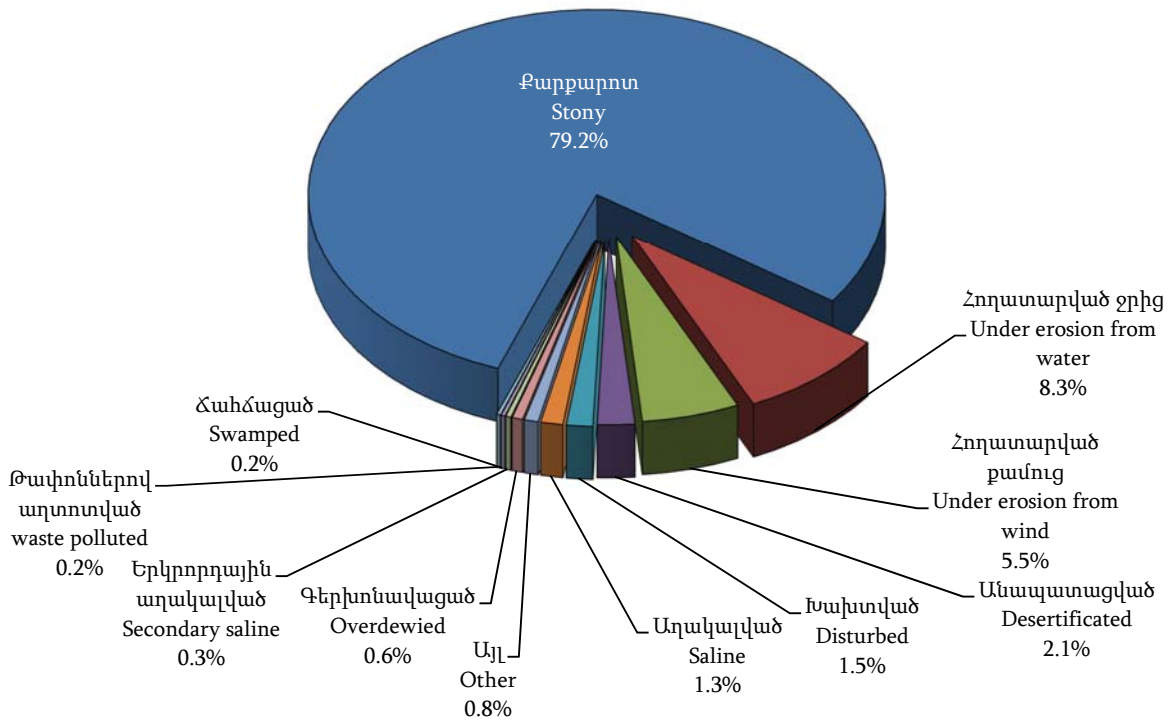
հա
ha

	Ընդամենը Total	այդ թվում՝ of which:										
		հողատարված under erosion		աղակալված saline	երկրորդային աղակալված secondary saline	խախտված dis-turbed	գերխոնավացած over-hydrated	քարքարոտ stony	թափոններով աղտոտված waste polluted	ճահճացած swam-ped	անապատացված deserti-ficated	այլ other
		քամուց from wind	ջրից from water									
1. Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր, ընդամենը Agricultural lands, total	162 407.5	8 803.5	13 347.3	2 053.0	500.0	2 340.7	975.6	128 975.9	382.5	322.0	3 420.0	1 287.0
1.1. վարելահողեր arable land	12 951.6	1 688.0	3 260.1	10.0	-	74.5	303.0	6 179.0	29.0	108.0	1 135.0	165.0
1.2. բազմամյա տնկարկներ perennial plants	385.0	-	-	-	-	-	-	300.0	-	-	85.0	-
1.3. խոտհարքեր hayfield	23 257.8	214.5	3 393.3	-	-	51.0	162.0	18 806.5	39.5	58.0	10.0	523.0
1.4. արոտավայրեր pastures	72 620.3	4 951.0	6 329.5	1 440.0	200.0	1 880.2	310.6	55 596.0	251.0	95.0	1 250.0	317.0
1.5. այլ հողատեսքեր other types of land	53 192.8	1 950.0	364.4	603.0	300.0	335.0	200.0	48 094.4	63.0	61.0	940.0	282.0
Ոռոգվող հողեր (տող 1-ից) Irrigative lands (from line 1)	5 314.3	5 145.0	20.3	-	-	30.0	19.0	13.0	2.0	-	85.0	-
2. Բնակավայրերի հողեր Settlement lands	100.0	-	80.0	-	-	-	15.0	5.0	-	-	-	-
2.1. տնամերձ և այգեգործական household and horticultural lands	100.0	-	80.0	-	-	-	15.0	5.0	-	-	-	-
3. Հատուկ պահպանվող տարածքների հողեր, ընդամենը Lands of special protected territories, total	459.0	86.0	25.0	-	-	25.0	-	263.0	-	60.0	-	-
3.1. բնապահպանական nature protection	434.0	86.0	25.0	-	-	-	-	263.0	-	60.0	-	-
3.1.1. ազգային պարկեր national parks	434.0	86.0	25.0	-	-	-	-	263.0	-	60.0	-	-

	Ընդամենը Total	այդ թվում՝ of which:										
		հողատարված under erosion		աղակալված saline	երկրորդային աղակալված secondary saline	խախտված dis- turbed	գերխոնավացած over- hydrated	քարքարոտ stony	թափոններով աղտոտված waste polluted	ճահճացած swam- ped	անապատացված deserti- ficated	այլ other
		քամուց from wind	ջրից from water									
3.2. հանգստի համար for recreation	25.0	-	-	-	-	25.0	-	-	-	-	-	-
4. Անտառային հողեր, ընդամենը Forest lands, total	230.5	25.5	74.0	-	-	50.0	1.0	79.0	-	1.0	-	-
4.1. անտառներ forests	180.5	23.5	26.0	-	-	50.0	1.0	79.0	-	1.0	-	-
4.2. թփուտներ bushes	50.0	2.0	48.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը Total	163 197.0	8 915.0	13 526.3	2 053.0	500.0	2 415.7	991.6	129 322.9	382.5	383.0	3 420.0	1 287.0

Բարելավման կարիք ունեցող հողերն ըստ որակական բնութագրիչների, 2019թ.

Lands in need of improvement by qualitative characteristics, 2019

Բարելավման կարիք ունեցող հողերն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2019թ.

Lands in need of improvement by RA marzes and Yerevan city, 2019

	Ընդհանուր տարածքն առանց Սևանա լճի հայելու մակերեսի, հա Total area without the mirror surface of Lake Sevan, ha	Բարելավման կարիք ունեցող հողեր, հա Lands in need of improvement, ha	%-ով ընդհանուր տարածքից % of the total area
ք. Երևան Yerevan city	22 328.0	651.8	2.9
Արագածոտն Aragatsotn	275 632.1	8 050.0	2.9
Արարատ Ararat	209 003.2	2 062.0	1.0
Արմավիր Armavir	123 096.4	15 406.0	12.5
Գեղարքունիք Gegharkunik	407 211.8	109 770.0	27.0
Լոռի Lori	379 864.5	7 808.2	2.1
Կոտայք Kotayk	209 223.2	1 302.0	0.6
Շիրակ Shirak	268 027.0	1 735.0	0.6
Սյունիք Syunik	450 541.8	11 436.0	2.5
Վայոց ձոր Vayots Dzor	231 013.0	1 661.0	0.7
Տավուշ Tavush	270 399.0	3 315.0	1.2
Ընդամենը ՀՀ Total RA	2 846 340.0	163 197.0	5.7

ՀՀ հողային հաշվեկշիռ¹

Land balance of RA¹

հազ. հա
thsd. ha

Հողերն ըստ նշանակության Lands by significance	Ընդամենը Total	այդ թվում՝ ոռոգվող of which: irrigation
Գյուղատնտեսական Agricultural	2 044.2	155.2
այդ թվում՝ of which:		
վարելահողեր arable land	444.8	118.2
բազմամյա տնկարկներ perennial plants	36.4	35.5
խոտհարքներ hayfields	121.1	1.5
արոտներ pastures	1 051.1	-
այլ հողատեսքեր other types of land	390.8	-

¹ Ըստ Կադաստրի կոմիտեի կողմից կազմված ՀՀ հողային հաշվեկշռի՝ 2019թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ:
According to the RA Land balance formed by the Cadastre Committee as of July 1, 2019.

*Շրջակա միջավայրը և բնական պաշարները ՀՀ-ում 2019թ.
Environment and natural resources in RA for 2019*

Հողերն ըստ նշանակության Lands by significance	Ընդամենը Total	այդ թվում՝ ոռոգվող of which: irrigation
Բնակավայրերի Of settlements	151.9	53.1
որից՝ տնամերձ և այգեգործական (ամառանոցային) of which: household and horticultural lands	94.6	52.9
Արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նշանակության Of industrial, mining and other production significance	38.6	-
Էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների Of energy sector, transport, communications, municipal infrastructure facilities	13.1	-
Հատուկ պահպանվող տարածքների Special protected territories	335.6	-
այդ թվում՝ of which:		
բնապահպանական nature protection	317.7	-
այդ թվում՝ of which:		
արգելոցներ preserves	35.2	-
ազգային պարկեր national parks	234.5	-
արգելավայրեր reserves	48.0	-
առողջարարական resorts	0.2	-
հանգստի leisure	2.8	-
պատմական historical	14.9	-
Հատուկ նշանակության Of special significance	30.5	-
Անտառային Forestry	334.0	0.4
Ջրային Water	25.8	-
Պահուստային Reserve	0.6	-
Ընդամենը Total	2 974.3	208.7

Հավելված 2
 Annex 2

Բարելավման կարիք ունեցող հողերը, 2015-2019թթ.
 Lands in need of improvement, 2015-2019

ա) ըստ որակական բնութագրիչների
 a) by qualitative characteristics

հա
 ha

	2015	2016	2017	2018	2019
Հողատարված քամուց Under erosion from wind	6 694.0	6 519.0	6 154.0	8 304.0	8 915.0
Հողատարված ջրից Under erosion from water	10 722.8	10 497.8	10 434.8	10 434.8	13 526.3
Աղակալված Saline	5 285.4	5 285.4	3 753.0	2 053.0	2 053.0
Երկրորդային աղակալված Secondary saline	1 900.0	1 900.0	2 270.0	500.0	500.0
Խախտված Disturbed	2 694.0	2 749.0	2 693.0	2 683.0	2 415.7
Գերխոնավացած Overhydrated	972.0	962.0	862.0	962.0	991.6
Քարքարոտ և թափոններով աղտոտված Stony and waste polluted	148 869.0	146 119.0	134 879.0	134 603.0	129 705.4
Ճահճացած Swamped	324.0	296.0	264.0	214.0	383.0
Անապատացված Desertificated	5 326.0	2 916.0	3 896.0	3 826.0	3 420.0
Այլ Other	917.0	917.0	917.0	906.0	1 287.0
Ընդամենը Total	183 704.2	178 161.2	166 122.8	164 485.8	163 197.0

բ) ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի
 b) by RA marzes and Yerevan city

հա
 ha

	2015	2016	2017	2018	2019
ք.Երևան Yerevan city	471.8	396.8	651.8	651.8	651.8
Արագածոտն Aragatsotn	10 700.0	8 400.0	8 400.0	8 250.0	8 050.0
Արարատ Ararat	2 212.0	2 212.0	2 062.0	2 062.0	2 062.0
Արմավիր Armavir	38 012.4	35 337.4	24 330.0	22 810.0	15 406.0
Գեղարքունիք Gegharkunik	110 310.0	110 310.0	110 310.0	110 310.0	109 770.0
Լոռի Lori	980.0	980.0	980.0	980.0	7 808.2
Կոտայք Kotayk	1 635.0	1 340.0	1 310.0	1 300.0	1 302.0

*Շրջակա միջավայրը և բնական պաշարները ՀՀ-ում 2019թ.
Environment and natural resources in RA for 2019*

	2015	2016	2017	2018	2019
Շիրակ Shirak	1 720.0	1 720.0	1 720.0	1 720.0	1 735.0
Սյունիք Syunik	12 635.0	12 615.0	11 331.0	11 436.0	11 436.0
Վայոց ձոր Vayots Dzor	1 723.0	1 723.0	1 723.0	1 661.0	1 661.0
Տավուշ Tavush	3 305.0	3 127.0	3 305.0	3 305.0	3 315.0
Ընդամենը ՀՀ Total RA	183 704.2	178 161.2	166 122.8	164 485.8	163 197.0